

af Spiritusnydelse, hvor jeg har færdeses, at jeg tror derigjennem at have samlet saa megen Erfaring, at jeg tør udtale, at der vist næppe er Noget i Samfundet, der afstedkommer saa store Ulykker og har saa beklagelige Følger som Nydelse af Spiritus i det Hele taget. Ved Spiritus ser man jo, at en uendelig Masse Mennesker ødelægges deres Helbred; man ser, hvorledes Vgteskaberne blive ulykkelige som Folge af Mandens og desværre undertiden ogsaa af Kone's Drikkeri; man ser Familieforholdene i det Hele taget blive forstyrrede; man ser ofte, hvorledes Hustru og Børn sidde og lide Sult og Nød, fordi Manden ødelægger det, han erhverver, paa Drikkestuerne eller hjemme, men særlig paa Drikkestuerne. Og det Spørgeligste af det Hele, det er jo, at ved Drikkeriet blive jo for Størstedelen Straffeanstalterne og Idiotanstalterne fyldte. Jeg føler mig derfor forvisset om, at det høje Thing deler min Opfattelse i den Retning, og at det med mig er enigt om, at hvis der kunde gjøres Noget for at hæmme Drikkeriet i vort hjære lille Fædreland, burde det gjøres. Men hvor Meget der bør og kan gjøres, og hvorledes det lader sig udføre, er maaske det, som det vil knibe for os at blive enige om. Dette lille Lovforslag kan man jo vistnok betragte som en Indledning til at standse Drikkeriet, men det forekommer mig dog, at det ikke tager Sagen paa rette Maade. Det, at hæmme Drikkeriet i Hjemmet, hvilket jo synes at være tilfattet med dette Lovforslag, idet det indskrænker Udsalget til Befolkningen, tror jeg ikke har en saa væsentlig Betydning, som hvis vi vare istand til at hæmme Drikkeriet paa Drikkestuerne og paa Vinstuerne med. Jeg maa nemlig tillade mig at gjøre opmærksom paa, at dette Lovforslag kun taler om Brændevin og om Øl, men det forekommer mig, at vi burde tage Vinstuerne eller Vinen med. Der er vist Mange, der ogsaa blive ødelagte af Vin, om jeg end rigtignok er af den Overbevisning, at bairersk Øl er det mest ødelæggende, vi have i vort Samfund. Det er jo ganske forfærdeligt, hvad der forbruges deraf nu til Dags. Det er jo ikke alene det, at det virker berusende, men jeg tror, det er i høi Grad ødelæggende for Helbredet, langt mere ødelæggende end det klare Brændevin, som man drak i gamle Dage, og som bairersk Øl nu for største Delen erstatter. Tillige ligger det jo nær, at Formuen ødelægges ganske anderledes ved Brugen af bairersk Øl end ved Brugen af Brændevin. I Brændevin kan man for en Bagatel faae en passende Bjørn; det har jeg set Mange opnaa for meget saa

Benge, men i bairersk Øl skal der mange Benge til for at faae en Mus, men har man saa faaet denne, det har jeg hørt Mange sige, er den forfærdelig seig at komme af med igjen. Man kan altsaa maaske nok sige, at der i saa Henseende opnaas noget Mere ved Hjælp af bairersk Øl end ved Brændevin, men det Mere tror jeg rigtignok kommer i høi Grad paa Sundhedens Beføstning. Jeg mener altsaa, at det er Noget af det Spørgeligste for vort Samfund, denne Overfyldning, der finder Sted med Brændevin, bairersk Øl, Vin, Spiritus i det Hele taget, men som jagt, Nydelsen hjemme tror jeg ikke, vi skulle være mest bange for. Ganske vist, for Helbredet kan det jo være galt nok, naar den finder Sted, men jeg tror dog ikke, der er Mange, der gaa i Hjemmet og drikke, navnlig ikke af de mindre Bemidlede, der dog maa tage Hensyn til den Ulykke, det gjør i Formuesvilkbaarene og Familieforholdene. Jeg tror, man maa være meget mere betænkt paa at gjøre Noget for at indskrænke Udsjæntningsstedernes Antal end for at indskrænke Salg til Hjemmene. Jeg tror, det vil falde meget vanskeligt for en Familiefader at bestemme sig til at lætte sin Formue over Styr ved at tage Brændevin eller bairersk Øl eller anden Slags Spiritus hjem og sidde og nyde det i sit Hjem, samtidig med at Kone og Børn forlange Mad. Der er vistnok ikke Mange, der ere i den Grad haardhjertede, at de ere i Stand til at gjøre det. Derimod er det en ganske anden Sag med Udsjæntningsstederne. Vi vide jo, at i Byerne er det almindeligt, at unge Mennesker ere afstaarne fra Familienlivet; de leve rundt omkring paa Værelser, som de have leiet, og om Aftenen, naar de komme fra Arbejde, er der trist og uhyggeligt i deres Værelser. De holde derved ikke af at sidde der, og saa gaa de ud paa Forlystelsessteder, som der jo desværre er Overflodighed af rundt omkring. Sagen er, at det danske Folk egentlig ikke har saa megen Tilbøielighed til Drikkeri, men det er, om jeg saa maa sige, gemthlig anlagt. Naar de unge Mennesker komme ud paa saadanne offentlige Steder, træffe de der en Samling af Folk, der sidde og nyde de saakaldte „Gjenstande“. Blandt dem er der i Almindelighed mange gode Hoveder, forsaladne Subjekter, der maaske netop paa Grund af deres Begavelse ere komne galt af Sted og have flaaet sig til Glasfen. Den Slags Folk føre letfindig og mangen Gang uhøivist Tale, som de unge Mennesker ere tilbøielige til at høre paa, og det gjør, at de unge Mennesker føle sig tiltalte af, at opholde sig paa disse Steder, og ved den ene Gang efter den anden at se, hvad de Andre nyde